

مسئله امروز ایرانیان، همان دغدغه هزار سال پیش فردوسی حکیم است

خیزش مردم سرآغاز بعثت هنر

سرمقاله

شاهنامه از مصادیق اصیل استقلال است؛ استقلال در زبان، استقلال در فرهنگ، استقلال در زیست و زندگی و حتی مرگ. از این جهت، می توان شاهنامه را مانیفست استقلال خواهی و زیر علم و بیرق دیگران نرفتن دانست. اثری که در عین ممزوج شدن با گشوده بودن در برابر وجوه انسانی دیگر فرهنگ های بشری، باب سر فرود آوردن در برابر اجنبی را بسته و اتکای به خود و نه دیگری را محور اصلی زندگی و جهان بینی ایرانی موحد توصیف می کند. این محور تا بدان جا برای فردوسی حکیم اصالت پیدا می کند که حتی مرگ در چنین مسیری را تقدیس می کند و زبان به ستایش آن می گشاید.

از این جهت، مسئله هزار سال قبل فردوسی، مسئله انسان ایرانی معاصر امروز هم محسوب می شود. انسان ایرانی، از یکصد سال قبل، مشغول مبارزه و کوتاه نیامدن با انواع و اقسام کسانی است که او را به سر فرود آوردن در برابر بیگانه فرا می خوانند. چه زمانی که روشنفکران غربگرای پسامشروطه از تاریخ و جغرافیا و فکر و فرهنگ او به تحقیر یاد می کردند، چه زمانی که فکر و دست اجنبی انگلیسی، حکمرانی اجنبی پرست پهلوی را بر ایران تحمیل کردند که کمر همت بر از ریشه کندن فرهنگ ایرانی بسته بود. چه زمانی که با کودتای اجنبی آمریکایی، مایه تداوم حکمرانی فرزندش را فراهم آوردند، چه در جنگ ۸ ساله، چه دفاع مقدس ۱۲ روزه و چه در جنگ اخیر، پنجه در پنجه دیوسیرتانی انداخته بود که بنای هدم و حذف ایران و ایرانی را داشتند.

مسئله امروز انسان ایرانی و درگیری او، در امتداد درگیری و دغدغه و مبارزات یکصد سال اخیر اوست. ایستادن در برابر کسانی که او را تهی و پوک می خواهند؛ سر خم کردن در برابر کسانی که با زور و عریبه و گردن کلفتی در پی تعرض به ساحات شرف و غیرت اویند. ایرانی معاصر، در یکصد سال اخیر، به انحای مختلف با این طرح به مخالفت برخاسته؛ چه زمانی که قهرمانان و پهلوانانش در غربت و به نبرنگ اجنبی و عمالش شهید و ترور می شدند و چه در ۵۰ سال اخیر که ندای نهضت بیداری انقلاب روح الله خمینی (ره) را کوشیده تاریخی خود یافته و پای آن ایستاده اند. حماسه و هنر اصلی را انسان ایرانی رقم زده و می زند که در پاسداری از هویت و حقیقت خویش کوتاه نیامده؛ فشارها و تحمیل ها و رنج ها و جنگ ها را به تن خریده، اما با همه زخم ها و جراحت ها، خم و پوک و تهی نشده است.

همه آن حماسه ها و شجاعت ها و بصیرت و روحیه ای که در شاهنامه استقلال طلب حکیم ابوالقاسم فردوسی مدح و تمجید شده اند، امروز در روح جمعی این ملت به وضوح مشهود است. ملتی که با شجاعت در برابر قلدر گردن کلفت قدره بندگان ایستاده و به او، نیات و انگیزه های ابلیس صفتانه اش «نه» می گوید و در این مسیر باکی از مبارزه هم ندارد. عینیت بیرونی اسطوره های آزادی و غیرت که در شاهنامه به تصویر کشیده شده اند، همین مردم خیابان اند که بیرق خود را به دست گرفته و زیر بیرق بیگانه نرفته و نمی روند. زبان به مدح و ستایش اینان گشودن، قدم گذاشتن در مسیری است که فردوسی حکیم هزار سال پیش از این، با شاهنامه بایش را باز نگاه داشت. زبان به ستایش و مدح اینان گشودن، شکر نعمت و استعداد هنری است که خداوند در وجود هنرمند به ودیعه گذاشته است. زبان به ستایش و مدح اینان گشودن، ادای دین به ملتی است که پرچم بردوش و ایستاده در برابر ابلیس های عالم، سیرت و صورت اسطوره های هزار سال پیش شاهنامه را زنده نگاه داشته اند. مردمی مبعوث شده که جهان و بدخواهان جهان و دوست و دشمن را مبهوت روشن بینی و موقعیت شناسی و شجاعت و شرف خود کرده اند. انسان ایرانی با تمام وجودش برخاسته؛ به تصویر کشیدن این برخاستن، توفیقی است که می تواند هنر و هنرمند ایرانی را هم، به مانند برخاستن انسان ایرانی، در تاریخ ماندگار کند؛ که عقب ماندن از این کاروان، خسارتی ست بس عظیم... ■

تابلوی نقاشی بعثت ملت، یادبود راهپیمایی خوزین و تاریخی مردم در روز قدس، اسفند ۱۴۰۴، زیر موشکیان دشمن، اثر حسن روح الامین

آخرین صحبت یک
هموطن ایرانی
خطاب به رهبر شهید
انقلاب اسلامی

آقا جان! رنج تو از همان حل نشدنی هاست. من هنوز فرصت نکرده ام در میانه این رنج باور نکردنی جادر بزنم. فقط توانسته ام آن را بردوش بکشم. دوش زنانه ام توان حملش را ندارد. سرگردان شده ام، یا شاید دیوانه! نمی دانم! اما ساخت می گذرد. خیلی...

می گویند بعضی رنج ها این قدر شدیدند که نمی شود از میان آن ها رد شد. نمی شود به راحتی از آن ها گذشت. باید مدت طولانی در میانه آن چادر زد. بعضی رنج ها را نمی شود حل کرد، بلکه باید به دوش کشید. باید تحمل کرد. باید به سوگ نشست.

روایت

کلیدهای بازگشت در دست فلسطین

امروز ۱۵ مه، یادآور هفتاد و هشتمین سالگرد فاجعه ای است که بر ملت فلسطین گذشت؛ رویدادی که در تاریخ به نام «روز نکیت» نامگذاری شد. در سال ۱۹۴۸، رژیم صهیونیستی با غصب سرزمین های فلسطینیان، حدود ۹۵۷ هزار نفر را آواره و بیش از ۵۳۰ شهر و روستا را ویران کرد. این پاکسازی قومی و کشتار بالغ بر ۱۵ هزار انسان بی گناه، تنها نقطه آغازین یک رنج مستمر بود. اکنون پس از گذشت نزدیک به هشت دهه، این درد با تداوم جنایات اشغالگران در غزه و کرانه باختری از هفتم اکتبر، ابعاد فجع تری یافته است. با این حال، روز نکیت امروز فراتر از یک سوگ تاریخی، به نماد مقاومت بدل شده است. امسال مراسم روز نکیت با شعار «ما آنجا را ترک نخواهیم کرد... ریشه های ما عمیق تر از ناپودی شماست» در رام الله، اردوگاه های آوارگان و دیگر مناطق فلسطینی برگزار شد. شرکت کنندگان با حمل پرچم فلسطین و «کلید بازگشت»، بر حق بازگشت آوارگان تأکید کردند. در سایه افول بازدارندگی رژیم اشغالگر، جوانان مقاومت فلسطین امیدوارند با آزادی قدس شریف، تلخی این فاجعه ۷۸ ساله را با شیرینی بازگشت به سرزمین مادری و احیای هویت فلسطین، برای همیشه از تاریخ پاک کنند.

یک ایران همدل است

محله مهربانی

مجموعه فرهنگی حرم الحسن علیه السلام در شهر قم، بسته های معیشتی را برای کمک به آسیب دیدگان جنگ تحمیلی سوم در محلات محروم آماده می کنند.

جنگ منطقه ای

خستگی آمریکایی ها از جنگ

یکی از مهم ترین پیامدهای تجاوز آمریکای به ایران، خستگی مردم آمریکا از وضعیت جنگی، به دلیل افزایش هزینه ها است. طبق نظرسنجی جدید مرکز تحقیقاتی پیو، سهم آمریکایی هایی که معتقدند برخورد نظامی با ایران «چندان خوب» یا «اصلاً خوب» پیش نمی رود، افزایش یافته است. در شرایط کنونی، ۵۱ درصد آمریکایی ها می گویند اوضاع خوب پیش نمی رود، در حالی که این رقم یک ماه پیش ۴۵ درصد بود. تقریباً از هر ۱۰ نفر، تنها دو نفر (۲۲ درصد) معتقدند که اقدام نظامی «بسیار عالی» یا «خیلی خوب» در حال پیشرفت است. تقابل نظامی ترامپ با ایران اکنون به بحران داخلی برای آمریکا تبدیل شده است. افزایش هزینه های نظامی، رشد قیمت انرژی و فشار تورمی، نارضایتی اجتماعی را تشدید کرده و افکار عمومی آمریکا را نسبت به ادامه این مسیر بدبین ساخته است. جامعه ای که هنوز سایه شکست های عراق و افغانستان را فراموش نکرده، دیگر حاضر نیست هزینه جنگ های بی پایان را بپردازد. حتی بخشی از بدنه جمهوری خواهان نیز نسبت به سیاست های ترامپ دچار تردید شده اند. اکنون دولت آمریکا در وضعیتی گرفتار شده که نه توان ورود به جنگی گسترده را دارد و نه عقب نشینی برایش بدون هزینه سیاسی ممکن است.